

AUTORITATEA
DE SUPRAVEGHERE
FINANCIARĂ

BANII TĂI.
VIITORUL TĂU.

ASIGURĂRI

PIAȚA DE CAPITAL

PENSII PRIVATE

Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF) este autoritatea națională de reglementare, autorizare, supraveghere și control a pieței financiare nebancale – piața asigurărilor, piața de capital, sistemul de pensii private. Obiectivele ASF sunt asigurarea stabilității, competitivității și bunei funcționări a piețelor financiare nebancale, promovarea încrederii în aceste piețe, precum și asigurarea protecției consumatorilor de instrumente, produse și servicii financiare nebancale.

În cazul în care întâmpinați o problemă cu o entitate din zona pieței asigurărilor, pieței de capital sau a sistemului de pensii private, în legătură cu un produs sau serviciu oferit în cadrul acestor piețe, sau dacă aveți nevoie de informații, adresați ASF o petiție (cerere, reclamație, sesizare): direct la sediul ASF, prin servicii poștale, prin e-mail (office@asfomania.ro) sau prin formularul on-line disponibil pe site-ul www.asfomania.ro. La numărul gratuit TELVERDE 0800 825 627, ASF vă poate răspunde la întrebări.

ASF mai pune la dispoziția consumatorilor și un mecanism de Soluționare Alternativă a Litigiilor (SAL-Fin), prin care li se oferă posibilitatea de soluționare a litigiilor sau disputelor pe care le pot avea cu comercianții atunci când se confruntă cu o problemă legată de un produs sau serviciu financiar achiziționat. SAL-Fin reprezintă posibilitatea de rezolvare extrajudiciară a unui litigiu apărut în relația contractuală dintre un consumator și un comerciant care refuză, sau amână nejustificat, rezolvarea disputei pe căi amiabile.

„Educația financiară” acoperă o topică variată și extinsă. Dar ceea ce ar putea fi de interes pentru tine nu este formula de calcul a unui activ financiar, ci mai degrabă cum să folosești în interesul tău și pentru nevoile și dorințele tale produsele, serviciile și instrumentele financiare. Definiția acestora poate o vei învăța cândva în cursul vieții, dar important este ca viața pe care ți-o construiești să fie orientată spre decizii financiare care să te ajute să îți finalizezi studiile și să îți începi cariera cu un nivel de îndatorare cât mai mic.

URSUL BRUN ESTE CURIOS ȘI CERCETEAZĂ ÎMPREJURIMILE PENTRU A ȘTI MEREU CUM SĂ SE APERE.

Învăță de la ursul brun, caută măsuri de protecție și produse financiare pentru a te proteja în caz că un eveniment neașteptat apare și te poate afecta.

**SECRETUL
URSULUI**

Asigurările sunt o formă de protecție, în care, în baza unui contract dintre o persoană (asigurat) și un asigurător, primul transferă celui de-al doilea riscurile financiare în cazul producerii unor evenimente neplăcute. Aceste riscuri financiare reprezintă eventualele cheltuieli sau pagube ce apar ca urmare a producerii evenimentului (incendiu, accident, îmbolnăvire, furt, deces, inundație, cutremur, erori profesionale etc.).

Chiar dacă credem că putem economisi pentru situații neprevăzute, de multe ori nu reușim sau sumele necesare în astfel de momente sunt mai mari decât suma estimată inițial. Asigurarea reduce costul pierderilor sau efectele provocate de un eveniment nefericit. Independența financiară este determinată de modul în care știi să folosești, pe termen lung, în propriul tău avantaj, produsele, instrumentele și serviciile financiare!

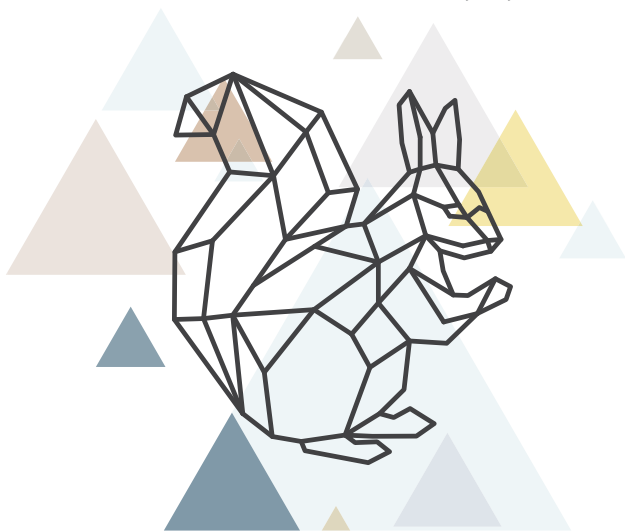

Citește contractele produselor financiare înainte de a le semna și verifică dacă acestea se potrivesc dorințelor și nevoilor tale.

Important în alegerea unei asigurări este de a urma câțiva pași simpli:

- Identifică nevoia ta de asigurare, mai exact riscurile pe care vrei să le acoperi prin această poliță. Fiecare dintre noi suntem supuși unor riscuri diferite, specifice vieții noastre. De aceea, trebuie să știm exact ce produs de asigurare ne este necesar sau util. Dacă vorbim despre nevoie, trebuie să știm și care sunt asigurările obligatorii conform legii, deoarece nu vrem să ne supunem riscului unei amenzi!
- Fă o planificare a resurselor financiare disponibile. Ar trebui să ne gândim atât la resursele disponibile în prezent, dar și la cât ne-ar costa dacă se produce un risc și nu am avea un ajutor financiar.
- Adresează-te cui trebuie, adică unui broker sau unui asigurător autorizat. Solicită contractul de asigurare pentru a-l citi. Este important să înțelegi ceea ce conține acest contract. De aceea, fii atent la:
 - Δ Condițiile contractuale dintr-o asigurare facultativă pot diferi de la un asigurător la altul, atât în ceea ce privește riscurile asigurate, riscurile excluse, valoarea franșizei (dacă este cazul) și alte elemente specifice, cât și în ceea ce privește primele de asigurare și condițiile de plată a acestora.
 - Δ Obiectul asigurării conține ceea ce este asigurat, dar el este completat și de *Excluderi* (capitolul de excluderi al unui contract ne poate influența asigurarea).
 - Δ Un contract de asigurare poate avea atașate condiții sau clauze speciale. Citește-le cu atenție pentru a te asigura de faptul că acestea nu modifică Condițiile Generale ci doar le completează. Solicită lista tuturor costurilor, comisioanelor sau taxelor care sunt specificate în contract sau în legătură cu acesta, pentru a face propria analiză referitoare la cheltuielile totale ce urmează a fi suportate.
- Dacă există anumite prevederi conținute de contractul de asigurare pe care nu le înțelegi sau pentru care ai nevoie de mai multe informații, este dreptul tău să ceri clarificări de la brokerul de asigurare sau de la asigurător.

Fondurile private de pensii sunt o modalitate de economisire pe termen lung. Pensia privată reprezintă o sumă de bani adunată lunar în contul tău individual, pe care administratorul fondului o investește și administrează

SECRETUL VEVERIȚEI

CÂND VINE VORBA DESPRE VIITOR, VEVERIȚA ȘTIE SĂ ADOPTE PLANURI DE PROTECȚIE.

Asemenea ei, și tu poți lua decizii care să îți asigure o formă de economisire pe termen lung.

Contribuția la pensile facultative Pilon III poate fi deductibilă din impozitul pe venit în anumite limite. Contribuția poate fi împărțită între angajat și angajator potrivit prevederilor stabilite prin contractul de muncă. Pensia privată suplimentează pensia de stat, asigurând venituri mai mari la vârsta pensionării, cu

pentru tine. La vârsta pensionării, toți banii adunați în contul tău îți sunt disponibili. Acești bani nu se redistribuie și nici nu dispar, ei „lucrând” pentru tine în timp.

Pensia privată este diferită de cea publică, administrată de stat. Pentru pensia privată poți să îți alegi administratorul, selectându-l pe cel care îți inspiră cea mai mare încredere, dar poți alege și tipul de fond, adică pe acela care se potrivește tipului tău de risc. În funcție de riscul acceptat de tine, administratorii pot investi în diferite tipuri de instrumente financiare, acestea diferind în funcție de risc și de randamentul așteptat. Toate aceste detalii le poți afla citind prospectul fondului de pensii, document care îți este furnizat de administrator.

Tu poți urmări evoluția contribuțiilor tale la fondul de pensii privat cu ajutorul contului on-line pus la dispoziție de administratorul fondului tău. Este recomandat să te uiți la cum se investesc banii și ce comisioane se percep, este important să ții cont de experiența sau renumele administratorului.

Citește scrisoarea anuală pe care administratorul tău de pensii îți-o transmite pentru anul anterior. Dacă ai nelămuriri, este dreptul tău să îi ceri administratorului explicații. Ai grijă să îți actualizezi datele de contact la administrator, numai așa acesta va ști cum să te contacteze și unde să îți transmită informarea anuală.

alte cuvinte, participând la un fond de pensii private **îți controlezi singur viitorul financiar!**

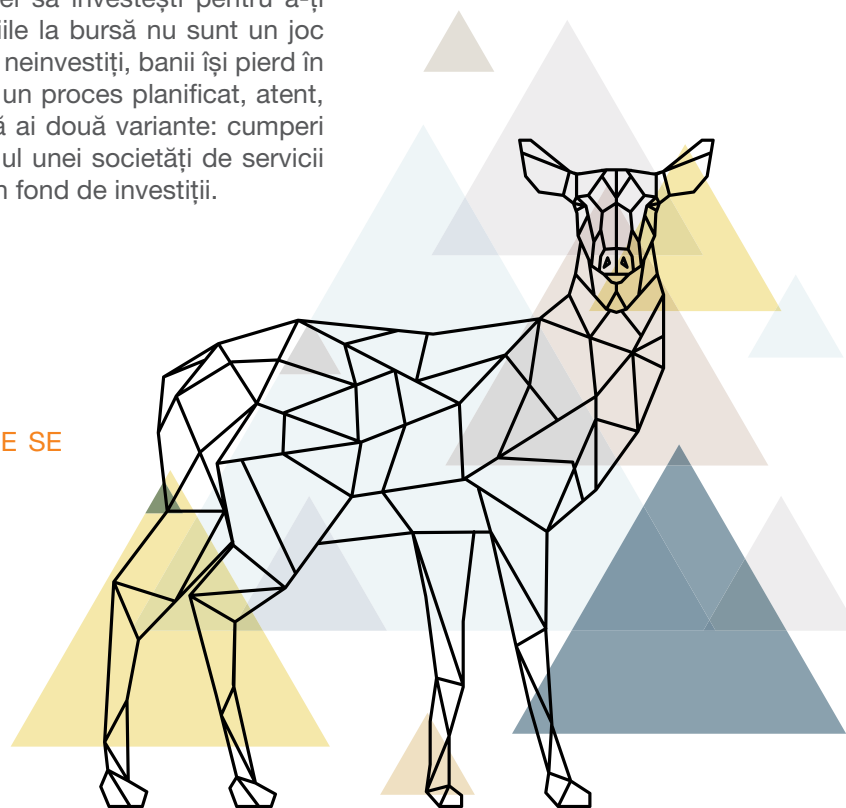
La vârsta de pensionare, suma acumulată în cont va fi la dispoziția ta. La fel se va întâmpla și în caz de invaliditate permanentă. În caz de deces, moștenitorii legali vor beneficia de banii din contul tău.

Succesul tău este prioritatea ta! Dacă vrei să investești pentru a-ți crește economiile, trebuie să știi că investițiile la bursă nu sunt un joc de noroc. De asemenea, știi cu siguranță că, neinvestiți, banii își pierd în timp valoarea. Tranzacționarea la bursă este un proces planificat, atent, similar unei afaceri. Pentru a investi la bursă ai două variante: cumperi diferite instrumente financiare prin intermediul unei societăți de servicii de investiții financiare (SSIF) sau apelezi la un fond de investiții.

SECRETUL CĂPRIOAREI

CĂPRIOARA ACORDĂ ATENȚIE LA TOT CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN JURUL EI.

Poți învăța de la ea și să nu îți asumi riscuri doar de dragul profitului. Nu te lăsa atras în investiții de către persoane ne-autorizate care îți promet rezultate fantastice.

Investițiile la bursă nu sunt lipsite de riscuri, iar șansele de câștig depind de atenția și perseverența pe care o ai ca investitor. În funcție de așteptările tale, poți fi un investitor pe termen lung care alege companii care au un istoric de acordare anuală de dividende sau obligațiuni, sau un investitor pe termen scurt care urmărește modificările de preț ale instrumentelor financiare cumpărate.

Investițiile la bursă au ca avantaj principal lichiditatea oferită. Spre diferență de investiția într-o proprietate imobiliară, de exemplu, care poate dura mai mult timp, un pachet de acțiuni se poate vinde câteodată și în doar câteva secunde, în totalitate sau doar o parte din acesta, banii intrând în posesia ta după 2 zile (după decontare). Și, dacă vorbim de avantaje, mai există un avantaj important – în orice moment cunoști valoarea investiției

tale pe bursă, deoarece prețul unui instrument financiar tranzacționat este afișat pe pagina de internet a bursei în timp real.

Dacă alegi să cumperi acțiuni, finanțezi practic o afacere, participând la dezvoltarea ei. Multe astfel de afaceri s-au dezvoltat, chiar și atunci când, la începuturile lor, nimeni nu credea în ele (cunoști povestea Facebook?). Calitatea de acționar te face deținătorul unei părți din societatea emitentă.

Dacă alegi să cumperi obligațiuni, ele sunt instrumente financiare cu venit fix care îți vor aduce din partea emitentului returnarea „împrumutului” plus o „dobândă” (cupon), plătite la intervale de timp stabilite. Cu alte cuvinte, devii astfel o „bancă” pentru investiții.

Atunci când te-ai hotărât să investești nu uita:

- Alege un intermediar autorizat pe piața de capital de ASF. Consultă Registrul public al ASF și află dacă intermediarul ales este autorizat. Un intermediar neautorizat nu prezintă nicio garanție de funcționare și nu îți permite accesarea unor măsuri de siguranță.
- Nu investi din bani de care nu dispui (adică nu intra în datorii) și nu investi toți banii odată. Schimbările de preț ale instrumentelor financiare pot fi foarte rapide,

Lumea bursieră poate fi captivantă, dar este important să nu te lași influențat de emoții – investitorii experimentați se bazează pe matematică și nu pe sentimente – fii atent la știri, la anunțuri, la evoluția pieței și la cifre!

O alternativă de investiții o reprezintă fondurile de investiții. Cumpărând unități de fond, vei deține o parte dintr-un „coș” diversificat de investiții, societate de administrare a investițiilor – SAI, administrat de o entitate specializată și deținând expertiza tehnică și infrastructura necesară unor investiții profesionale, având strategii de acoperire a riscului și ținte de randament. Politica de investiții este redată în prospectul de emisiune al fondului, ea explicând care sunt instrumentele în care se poate investi, care sunt riscurile, care sunt obiectivele stabilite.

Alege doar un administrator autorizat. Lista societăților de administrare a investițiilor (SAI) este publică pe pagina de internet a ASF.

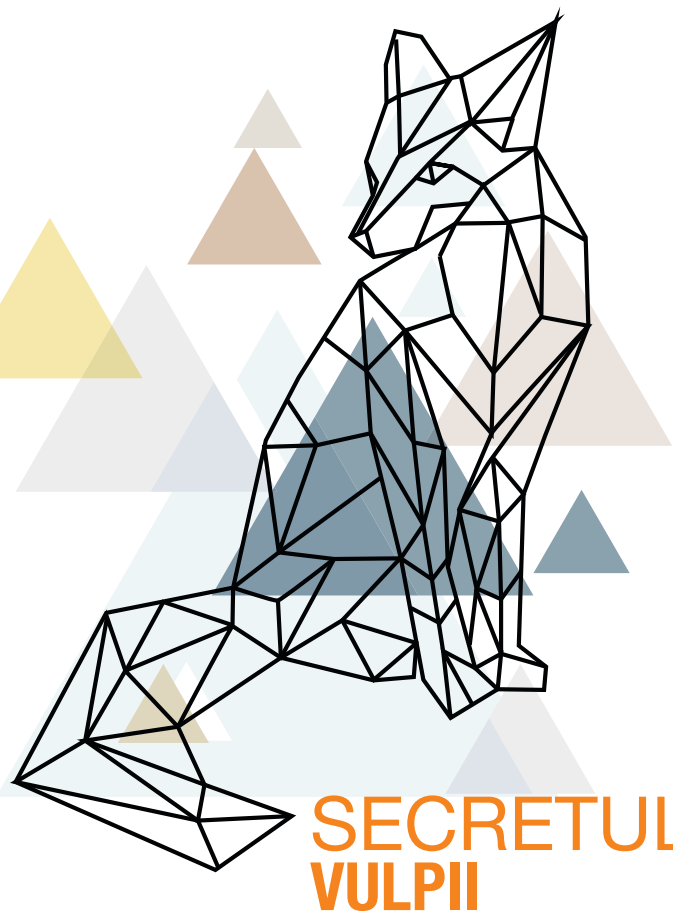
Citește cu atenție Documentul cu Informații Cheie pentru Investitori – DICI și prospectul de emisiune al fondului și alege acel fond de investiții a cărui strategie de investiții este conformă profilului tău de risc.

Solicită lista de taxe și comisioane aferentă participării tale la acel fond și informează-te cu privire la obligațiile fiscale.

Participarea la fondurile de investiții poate fi o variantă de economisire care să asigure, pe termen lung, actualizarea valorii banilor tăi!

iar un investitor priceput știe cât de importantă este lichiditatea de care dispune în orice moment.

- Fii „diversificat”, adică alege să investești în mai multe tipuri de instrumente financiare. Astfel, dacă prețul unuia va scădea, va fi compensată scăderea de creșterea prețului altuia. Sau, cum spunea Warren Buffet: „Nu îți pune toate ouăle într-un singur coș”.
- Solicită lista de taxe și comisioane aplicabile și informează-te cu privire la obligațiile fiscale.

SECRETUL VULPII

Învățând din șiretenia vulpii, când iei o decizie financiară, ești isteț și cercetezi mai întâi posibilitățile, analizezi ofertele și aduni informații.

**AUTORITATEA
DE SUPRAVEGHERE
FINANCIARĂ**

WWW.ASFROMANIA.RO/EDU

office@asfromania.ro

facebook.com/asfromania Tolverde: 0800 825 627

